

CHRISTINE PILEGAARD LARSEN

MEDIER OG
MEDIEUNDERVISNING

GYLDENDAL

CHRISTINE PILEGAARD LARSEN

Medier og medieundervisning

Gyldendal

Medier og medieundervisning
af Christine Pilegaard Larsen

1. e-udgave, 2007

ISBN 978-87-625-0176-8

ISBN 978-87-625-0190-4

© 2003 Gyldendalske Boghandel,
Nordisk Forlag A/S, København

Denne bog er beskyttet af lov om ophavsret.
Kopiering til andet end personlig brug
Må kun ske efter aftale med forlag og forfatter.

Forlagsredaktion: Anne Fægteborg Dalsgaard og Gitte Skov Andersen

Typografisk tilrettelægning:

Carl-H.K. Zakrisson, Polytype

Omslag: Harvey Macaulay/Imperiet

Omslagsfoto: Scanpix Danmark

Illustrationer: Kristian Eskild Jensen

Fotos fra filmen Bror, min bror: Ole Kragh Jacobsen

Bogen er sat med Trump Mediaeval
og Thesis TheSans hos Narayana Press

(Bogudgave: ISBN 87-02-01843-8 2.oplag)

GYLDENDAL

www.gyldendal.dk/uddannelse

Indhold

Forord 7

Indledning – medier i dansk 9

Fælles Mål 10

Danskfagets kerne 11

Del 1: Film og filmanalyse 15

1. Filmanalyse 17

Hvad er filmanalyse – og hvordan skal vi analysere? Metodeovervejelser 18

Handlingsplan og fortælleplan 22

Dramaturgi – handlingens opbygning 25

Personer 32

Miljø 33

Filmens fortæller 34

Billedet – kameraets distance, vinkler, billedkomposition og bevægelser 38

Klippeteknik 42

Lys og farve 44

Lyd 46

Eksempel på analyse: *Bror, min bror* 49

Børnefilmens genrer – fiktion og fakta 56

– Fiktionsfilmens genrer 59

– Dokumentarfilmens genrer 61

Børnefilmens historie – kort fortalt 64

2. Tv-analyse 70

Tv-genrer: fiktion, underholdning eller fakta? 73

– Fiktionsgenrer 74

- Underholdningsgenrer 75
- Faktagenrer 75
- Hvordan analysere tv? Handlings- og fortælleplan i tv-analysen 77
- Tv-analyse i praksis 79
- *Kære Dagbog* – dokumentarserie for unge 80
- *Boogie* – ungdoms-tv i magasinformat 82

3. Radioanalyse 86

- Radioen – billeddannelser gennem lyd 86
- Radioanalyse 87
- Radioens genrer 91
- Radiomontagen 93
- Stemmer, lyd, klip og stilhed – hvad skal man lytte efter? 95
- 'Genskabe' virkelighedsbilleder 96
- Montageanalyse 97
- Registreringsfasen 97
- Tæt på rummenes indhold 98
- Lydenes placering 99
- Analyseeksempel: Lisbeth Jessen: *Hvorfor ringede hun ikke igen?* 99
- Montagens registreringsfase 101
- Rummenes indhold 104
- Et kort historisk rids 108

4. Multimedieanalyse – computerspillet som genre 112

- Hvad er multimedier – og er de et danskfagligt anliggende? 114
- Computerspillet som genre – hvordan skal vi analysere? 115
- Interaktivitet 119
- Analyse af konkrete spil – drengenes og pigernes 120
- *GTA: Vice City* 120
- *The Sims Hot Date* 126
- Den parallelle skole og danskfaget 130

Del 2: Medier og mediedidaktik 131

- Mediedidaktiske positioner: optimister eller pessimister 133
- Den konkrete medieundervisning: zigzagmodellen og *Fælles Mål* 136
- Dansk eller tværfaglig undervisning? 140
- Undervisningsmaterialer til medieundervisningen 141
- Undervisningsmaterialer til fiktionsfilm 143
  - *Drengen der gik baglæns* 143
  - *Bror, min bror* 146
- Undervisningsmaterialer til tv og dokumentarfilm 150
- Et bud på medieundervisning i praksis 153

Del 3: Mediedidaktiske perspektiver 157

- Birgitte Tufte: At navigere i det nye medielandskab ... – en nødvendig mediedidaktisk kompetence 159
- Carsten Jessen: Læring med digitale medier i fritiden 171
- Jesper Olesen: Børn, medier og deltagelse 189

Noter 208

Litteratur 212

Register 216

Bidragydere:

Carsten Jessen

- Cand.mag. og ph.d. i børne- og ungdomskultur, lektor ved Danmarks Pædagogiske Universitet, tilknyttet forskningsprogrammet *Medier og it i et læringsperspektiv*. Forskningsområdet omfatter interaktive medier, virtuelle netværk og computerspil.

Christine Pilegaard Larsen

- Cand.mag. i dansk/filmvidenskab. Ansat som seminarielektor ved N. Zahles Seminarium siden 1997. Underviser i dansk, tværfaglige medieforløb og i efteruddannelse af lærere.

Per Nyegaard

- Ph.d. i dansk, ansat som adjunkt på N. Zahles Seminarium, hvor han underviser i dansk.

Jesper Olesen

- Cand.comm. og ph.d. i kulturstudier på Syddansk Universitet. Forsker i børnekultur og barndomssociologi med fokus på børns mediebrug. Er forfatter til bl.a. *Børn som tv-seere*, 2000.

Malene Ringvad

- Cand.mag. i dansk og retorik, ansat som lektor i dansk på N. Zahles Seminarium og arbejder også med efteruddannelse af lærere.

Birgitte Tufte

- Professor, dr. Pæd., professor ved Institut for Afsætningsøkonomi på Handelshøjskolen i København med forsknings- og undervisningsområderne: børn og unge samt medier og forbrug. Har udgivet en række bøger, bl.a. *Skole og medier*, 1995.